

Yttrande

M, D, L, KD

2024-11-26

Ärende 22

Yttrande angående – Bokslutsdispositioner i Göteborgs Stadshus AB

Yttrande

Stora investeringar kommande planperiod inom Stadshuskoncernen kommer att leda till att soliditeten och självfinansieringsgraden inom koncernen minskar. Stadshuskoncernens egna prognos för möjligheten att finansiera koncernbidrag och eventuell utdelning under planeringsperioden visar att koncernbidragen kontinuerligt ökar. Med minskade resultat i övriga Stadshuskoncernen ökar andelen koncernbidrag av totalt resultat efter finansnetto (rensat från jämförelsestörande poster och exklusive koncernbidrag) under tioårsperioden från nivån 16–20 procent till nivån 30–32 procent. På några års sikt, med den omfattande investeringsvolymen inkluderad, kommer detta leda till betydande utmaningar förutsatt nuvarande modell med koncernbidragsfinansiering från resultatgivande bolag. Det blir därmed också svårare för koncernen att dela ut utdelning utan lånefinansiering och svårare för ägaren att kräva avkastning från bolagen. Kommunfullmäktige, som har det yttersta ägaransvaret, måste säkerställa att bolagskoncernen är effektiv och att ägarstyrningen efterlevs.

Utdelningen från Göteborgs Stads Parkering AB är en engångsföreteelse som tar i anspråk resurser som var tänkta att användas vid Skeppsbron.

På sikt behöver Göteborgs Stadshus AB bedriva en mer aktiv ägarstyrning för att säkerställa att moderbolaget möter ägarens behov genom att bland annat ställa högre krav på avkastning från dotterbolagen. De dotterbolag som då behöver särskild uppmärksamhet är Göteborg Energi AB, Framtiden AB och Älvstranden Utveckling AB.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-10-16

Ärendenummer SLK-2024-00935

Handläggare

Charlotte Esfandiari Snarberg

Telefon: 031-3680372

E-post: charlotte.snarberg@stadshuset.goteborg.se

Bokslutsdispositioner i Göteborgs Stadshus AB 2024

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Göteborgs Stadshus AB:s förslag till bokslutsdispositioner 2024 för Stadshuskoncernen godkänns.
2. Göteborgs Stadshus AB:s förslag att bokslutsdispositioner 2024 ska utgöra instruktion för berörda bolag vid ordinarie bolagsstämma 2025 godkänns.
3. Göteborgs Stadshus AB:s förslag till att kommunstyrelsen ger befogenhet till bolaget att, utifrån skattetekniska utgångspunkter och dotterbolagens definitiva resultat för år 2024, göra justeringar av de dispositionerna beslutade i punkt 1, godkänns.

Sammanfattning

Göteborgs Stads riktlinje för ägarstyrning föreskriver att kommunstyrelsen beslutar på förslag från Göteborg Stadshus AB (Stadshus) om ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.

Stadshus ska i enlighet med ägardirektivet svara för resultatutjämning inom Stadshuskoncernen. Koncernens skattebelastning ska i första hand ske i Stadshus. Stadshus har i kommunfullmäktiges budget uppdraget att lämna kapitaltillskott till Business Region Göteborg AB (BRG), Göteborg Stadsteater AB (Stadsteatern) och Got Event AB (Got Event). Ärendet för bokslutsdispositioner behandlar bland annat hur koncernbidragen och beslutad utdelning till Göteborgs Stad ska finansieras i bokslutet 2024.

I kommunfullmäktiges budget 2024-2026 anges att utdelningen från Stadshus ska vara 750 mnkr. Stadshus fick uppdraget att fatta inriktningsbeslut om hur stor andel respektive dotterbolag ska bidra med till utdelningen. Stadshus styrelse fattade beslut om inriktning 2024-02-19 § 30 som tog sin utgångspunkt i principer för finansiell samordning 2024. Mot bakgrund av detta har Stadshus lagt fram ett förslag som hanterar den finansiella samordningen och som innebär att Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn AB och Higab AB lämnar 50 procent av resultat före skatt i finansiering samt att Göteborgs Stads Parkerings AB (Parkeringsbolaget) lämnar ytterligare 50 procent av resultat före skatt och utöver det en utdelning om 596 mnkr. Ur Stadshuskoncernens perspektiv är detta förslag till bokslutsdispositioner det mest fördelaktiga sett till Stadshus uppdrag och befogenheter.

Kommunfullmäktige ska ta ställning till förslaget om utdelning ur Parkeringsbolaget i ett särskilt ärende.

Stadshuset bedömer att den finansiella ställningen är hållbar hos samtliga koncernbidragsgivande bolag även efter föreslaget uttag. Underlaget för beräkningarna är styrelsernas inrapporterade prognoser avseende bokslut 2024. Korrigeringar kan således komma att ske innan boksluten, i början av 2025.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ärendet beskriver Stadshuset förslag till bokslutsdispositioner samt dess ekonomiska konsekvenser.

Bedömning ur ekologisk och social dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilaga

Göteborgs Stadshuset AB:s styrelsehandlingar 2024-10-21 § 130

Ärendet

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för ägarstyrning ska kommunstyrelsen på förslag från Stadshus besluta om ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut. Ärendet avser Stadshus förslag till bokslutsdispositioner.

Beskrivning av ärendet

Enligt sitt ägardirektiv ska Stadshus svara för finansiell samordning inom Stadshuskoncernen. Detta omfattar att upprätta koncernbokslut, lämna uppföljningsrapport på strategisk nivå samt ansvara för att bolagskoncernens samlade skatteposition i första hand skapas hos koncernmoderbolaget. Det omfattar också att lämna förslag till kommunstyrelsen om koncernens ekonomiska justeringar, vilka avser finansiering av utdelning och beslutade kapitaltillskott.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-05-25 § 16 att godkänna Stadshus förslag om reviderad process för finansiell samordning. Kortfattat innebar förändringen att Stadshus skattesamordning, som är en bokföringsteknisk förflyttning av den samlade skattepositionen, lyfts ur ärendet bokslutsdispositioner och hanteras i det ordinarie bokslutsarbetet efter vedertagna redovisningsprinciper och lagstiftning.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-04-27 § 24 i ärendet Hanteringsordning av förvärvslån inom Göteborgs Stadshus AB, att godkänna att Stadshus inom ramen för sitt finansiella samordningsuppdrag får möjlighet att optimera Stadshus låneportfölj och därmed möjliggöra återbetalning av hela eller delar av bolagets förvärvslån i den takt de förfaller.

För att skapa den finansiella samordningen finns ett antal aktiebolags-, bokförings- och skatterättsliga verktyg att tillgå som Stadshus tillämpar för att skapa det ekonomiskt mest fördelaktiga utfallet ur ett bolagskoncernperspektiv och utifrån det ansvar Stadshus har. I Stadshus ärende Appendix 1 beskriver Stadshus verktygen och processen för finansiella samordningen. Här beskrivs också lagstiftningens konsekvenser när det gäller lagstiftning från 2019 som begränsar företags möjligheter till att göra avdrag för räntekostnader. Detta påverkar Stadshus förmåga att skatteutjämna lika optimalt som tidigare. Vidare finns i Inkomstskattelagen särskild begränsning i avdragsrätten för ränteutgifter på vissa skulder till företag i intressegemenskap, så kallade förvärvslån. Kommuninterna lån omfattas av denna särskilda begränsning avseende förvärv av delägarätter och utdelning.

Kommunfullmäktiges utdelningsbeslut 2024

I kommunfullmäktiges budget 2024-2026 anges att utdelningen från Stadshus ska vara 750 mnkr. Tillsammans med i budgeten beslutade koncernbidrag till Stadsteatern, Got Event och BRG, som genom sitt kommunala ändamål inte anses ha förutsättningar att fullt ut finansiera sin verksamhet, innebär det ett uttag om 1 179 mnkr. Det är 452 mnkr mer än 2023 års samlade krav på uttag ur bolagen. Stadshus gavs i uppdrag att senast i februari fatta inriktningsbeslut om hur stor andel respektive dotterbolag ska bidra med till utdelningen. Stadshus styrelse fattade 2024-02-19 § 30 beslut om inriktning med utgångspunkt i principer för finansiell samordning 2024. Av Stadshus beslut framgår i korthet att inriktningen utgått från ett antal principer och prioriteringar samt utdelning 2024 till stor andel föreslås att finansieras ur ansamlade vinstmedel.

Vidare framgår att Stadshus gör bedömningen att det är rimligt att återgå till uttagspraxis för Göteborg Energi, Göteborgs Hamn och Higab så att de får tydliga finansiella förutsättningar för sin planering inför 2025. Detta med bakgrund av de uttag över praxis som gjorts de senaste åren samt med tanke på de investeringsbehov som föreligger och de ekonomiska risker som för närvarande följer av det instabila omvärldsläget.

Inriktningen innebär sammanfattningsvis att uttag ur de bolag som normalt är resultatgivande i den finansiella samordningen tas ut enligt praxis 50 procent av 2024 års resultat efter finansiella poster. Ett utökad uttag görs från Parkeringsbolaget med ytterligare 50 procent av resultatet och en utdelning om 596 mnkr. Då utdelning från Parkeringsbolaget bedömts vara förmögenhetsförflyttning, som inte omfattas av den finansiella samordningen, beslutade Stadshus 2024-08-29 § 104 att föreslå kommunfullmäktige att fastställa utdelning från Parkeringsbolaget med upp till 596 mnkr och ge Stadshus mandat att slutligt fastställa beloppet i anslutning till årsbokslut 2024.

Förslag till bokslutsdispositioner

Stadshus förslag till bokslutsdispositioner 2024 utgår från givna förutsättningar i kommunfullmäktiges budget, bolagens prognostiserade årsresultat, skatteprognoser samt från Stadshus beslutad inriktning om hur stor andel respektive dotterbolag ska bidra med till utdelningen, se Stadshus ärende i sin helhet i bilagan till detta tjänsteutlåtande.

Förslaget förutsätter att kommunfullmäktige fattar beslut om utdelning från Parkeringsbolaget. En utdelning till ägaren Göteborgs Stad innebär, oavsett om den sker genom ett ökat uttag av kassaflöden från årets resultat eller från utdelning av bolagens ackumulerade vinster från tidigare år, att Stadshuskoncernens egna kapital nyttjas och att möjligheten till självfinansiering av investeringar minskar. Koncernens kapital är i allt väsentligt återinvesterat i verksamheten, vilket innebär generellt att en utdelning kommer att finansieras genom lån i Stadshus eller indirekt i dotterbolagen när de behöver finansiera investeringar. Föreslagen utdelning från Parkeringsbolaget begränsar det omedelbara lånebehovet så mycket som möjligt då bolaget har fri likviditet.

Förslag till bokslutsdispositioner tar sin utgångspunkt i att låta Stadshus bära koncernens samlade skatteposition i största utsträckning, vilket medför en preliminär skattekostnad på 25 mnkr. Bokföringsmässigt resultat uppgår till -151 mnkr. Det bokföringsmässiga resultatet i Stadshus består till största delen av ej skattepliktiga utdelningar från dotterbolagen samt nedskrivning av kapitaltillskott vilka elimineras på koncernnivå. Som en effekt av regelverket avseende avdragsbegränsning för negativa räntenetton kommer Stadshus inte att erhålla avdragsrätt för bolagets räntekostnader. Stadshuskoncernens resultatnivå medger inte tillräckliga koncernbidrag för att Stadshus ska få ett tillräckligt skattemässigt EBITDA för att avdragsrätt ska erhållas. Resultateffekten för 2024 beräknas uppgå till cirka -12 mnkr.

De ekonomiska justeringarna ska utöver kommunfullmäktiges budgetbeslut om 750 mnkr i utdelning finansiera beslutade kapitaltillskott (koncernbidrag) om 429 mnkr till Stadsteatern (176,7 mnkr), BRG (46,3 mnkr och Got Event (206,5 mnkr). Vidare har i budgetbeslutet fastställts att Gothenburg European Office (GEO) ska finansieras genom den finansiella samordningen (5 mnkr). Dessutom ska Stadshus räntekostnader och koncernens skattekostnad finansieras.

Stadshus förslag till ekonomiska justeringar innebär att Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn AB och Higab lämnar cirka 50 procent av resultatet före skatt.

Uttagen innebär ett nettobidrag efter skatt på cirka 30 procent. Beträffande uttag från Higab AB exkluderas Älvstranden Utveckling AB, likt tidigare års hantering. Parkeringsbolaget föreslås lämna ytterligare 50 procent av resultat före skatt och en utdelning om 596 mnkr. Uttaget ur årets resultat innebär för Parkeringsbolagets del ett nettobidrag efter skatt på cirka 80 procent.

Framtidenkoncernen prognostiserar ett lägre skattemässigt resultat 2024 vilket gör att skattekostnaden för koncernen minskar från tidigare cirka 100 mnkr till cirka 0 mnkr. Lägre skattemässigt resultat bidrar detta år till konsekvenser för ränteavdragsrätt och för den finansiella samordningen. Även Lisebergs lägre skattemässiga resultat 2024 och ansamlade skattemässiga förluster från pandemiåret 2020 påverkar den finansiella samordningen.

Beredskap för resultatförändringar jämfört med prognos

Stadshuset konstaterar att vid en situation med förändrade resultat, jämfört med avlämnad prognos inom Stadshusetkoncernen, kan uttagsnivån behöva justeras uppåt eller nedåt. Justeringarna anpassas till den nivå där uttagen balanseras ut mot behoven så att nettot av uttag (+) och beslutade koncernbidrag med mera (-) blir noll.

I det fall resultatet blir bättre jämfört prognos, minskas uttaget ur Parkeringsbolaget. Om de prognosticerade resultaten väsentligt förändras i förhållande till vad som inrapporterats kan en ny bedömning av uttagsnivåer och fördelning av uttag behöva genomföras.

Uttag ur Parkeringsbolaget

Stadshuset förslag gällande uttag ur Parkeringsbolaget avviker väsentligt ifrån praxis. Konsekvenser för bolagets framtida ekonomiska ställning med beaktande av föreslagen utdelning och uttag 2024 redogörs för nedan.

Prognosen per augusti för 2024 visar på ett resultat efter finansiella poster om 158 mnkr, totala investeringar om 221 mnkr och en lånevolym på 0 mnkr per 31 december. Föreslagen utdelning är 596 mnkr samt uttag om 100 procent av det prognostiserade årsresultatet 2024, 158 mnkr. Totalt innebär det ett uttag om 754 mnkr ur Parkeringsbolaget.

För åren 2024-2027 beräknas ett uttag, enligt praxis, om 50 procent av årets resultat. Bolaget förväntas ta upp lån om ca 300 mnkr i samband med utbetalning av utdelning under 2025. Soliditeten sjunker från 84% vid utgången av 2023 till 50% vid utgången av 2024 som en effekt av utdelningen. Därefter förväntas bolagets soliditet öka till 57% för att sedan sjunka till 47% vid utgången av 2027. Anledningen till den sjunkande soliditeten 2027 är investeringar med tillhörande nedskrivning. Parkeringsbolagets soliditet ligger dock fortfarande då på en, inom branschen i övrigt, hög nivå och bolaget har ett fortsatt stabilt kassaflöde från den löpande verksamheten.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret konstaterar att Stadshuset förslag till bokslutsdispositioner ligger i linje med ägardirektivet samt i budget beslutade koncernbidrag och utdelning till ägaren. Stadsledningskontoret delar Stadshuset bedömning att ett uttag 2024 från Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn AB, Higab AB och Parkeringsbolaget enligt praxis med 50 procent av resultat före skatt är långsiktigt hållbart för bolagen. Vid bedömning av över tid hållbar uttagsnivå, har respektive bolags soliditetsnivå, investeringsplaner och kassaflöde samt eventuella riktade uppdrag beaktats.

Stadsledningskontoret konstaterar vidare att Stadshuset bedömer att Parkeringsbolaget kan hantera det extra uttag ur bolaget som föreslås med ytterligare 50 procent av resultatet och en utdelning på 596 mnkr. Bolaget har fortsatt en intjäningsförmåga, vilket gör att det under normala omständigheter både bedöms klara den skuldsättning och räntekostnad som utdelningen innebär samt på några års sikt kunna återhämta sin soliditet. Bolagets övervärden i fastigheter innebär att bolaget bedöms fortsatt ligga över ägardirektivets miniminivå för justerad soliditet på 50 procent.

Eftersom kommunstyrelsens beslut om bokslutsdispositioner ska ligga till grund för bolagets årsbokslut innebär beslutet ett inriktningsbeslut som bygger på bolagets prognoser och bedömningar. Stadsledningskontoret anser i likhet med Stadshuset, att Stadshuset får ett mandat att göra justeringar baserat på det faktiska utfallet vid årets slut. Den hanteringsordningen innebär också att Stadshuset i sin årsrapport återrapporterar till kommunstyrelsen vilka justeringar som slutligen görs och belyser skälen till dessa.

Magnus Andersson

Eva Hessman

Ekonomidirektör

Stadsdirektör

§ 130 Ärendenummer GSHAB-2024-00062

Förslag till bokslutsdispositioner i Göteborgs Stadshus AB 2024

Beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Göteborgs Stadshus AB föreslår att kommunstyrelsen godkänner förslag till bokslutsdispositioner 2024 för Stadshuskoncernen enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. Göteborgs Stadshus AB föreslår kommunstyrelsen att beslutet enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1 ska utgöra instruktion för berörda bolag vid ordinarie bolagsstämma 2025.
3. Göteborgs Stadshus AB föreslår kommunstyrelsen att befogenhet ges till bolaget, att utifrån skattetekniska utgångspunkter och dotterbolagens definitiva resultat för år 2024, göra justeringar av de, i punkt 1, beslutade dispositionerna.
4. Besluten under denna paragraf förklaras omedelbart justerade.

Handling

Tjänsteutlåtande, Ärendenummer GSHAB-2024-00062.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Utdrag ur Protokoll
Sammanträdesdatum: 2024-10-21

Dag för justering

2024-10-21

Underskrifter

Sekreterare

Johan Hörnberg

Ordförande

Jonas Attenius

Justerande

Axel Josefson

Tjänsteutlåtande

Styrelsen 2024-10-21

Ärendenummer GSHAB-2024-00062

Handläggare: Håkan Spjuth, redovisningschef

Telefon: 031-368 54 60

E-post: hakan.spjuth@gshab.goteborg.se

Förslag till bokslutsdispositioner i Göteborgs Stadshus AB 2024

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Göteborgs Stadshus AB föreslår att kommunstyrelsen godkänner förslag till bokslutsdispositioner 2024 för Stadshuskoncernen enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. Göteborgs Stadshus AB föreslår kommunstyrelsen att beslutet enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1 ska utgöra instruktion för berörda bolag vid ordinarie bolagsstämma 2025.
3. Göteborgs Stadshus AB föreslår kommunstyrelsen att befogenhet ges till bolaget, att utifrån skattetekniska utgångspunkter och dotterbolagens definitiva resultat för år 2024, göra justeringar av de, i punkt 1, beslutade dispositionerna.
4. Besluten under denna paragraf förklaras omedelbart justerade.

Sammanfattning

Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) ska, i enlighet med ägardirektivet, svara för resultatutjämnning inom Stadshuskoncernen. Koncernens skattebelastning ska dessutom i första hand ske i Stadshus. Stadshus har i kommunfullmäktiges budget uppdraget att lämna kapitaltillskott till Business Region Göteborg AB (BRG), Göteborg Stadsteater AB (Stadsteatern) och Got Event AB (Got Event). Ärendet behandlar hur bland annat koncernbidragen och beslutad utdelning till Göteborgs Stad ska finansieras i bokslutet 2024.

I kommunfullmäktiges budget 2024–2026 anges att utdelningen från Stadshus ska vara 750 mnkr. Stadshus gavs i uppdrag att senast i februari fatta inriktningsbeslut om hur stor andel respektive dotterbolag ska bidra med till utdelningen. Stadshus styrelse fattade beslut om inriktning 2024-02-19, § 30 (GSHAB-2023-00089) som tog sin utgångspunkt i principer för finansiell samordning 2024.

Stadshus har med bakgrund av ovanstående tagit fram ett förslag som hanterar den finansiella samordningen. Förslaget innebär att Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn AB och Higab AB lämnar 50 procent av resultat före skatt i finansiering samt att Göteborgs Stads Parkerings AB (Parkeringsbolaget) lämnar ytterligare 50 procent av resultat före skatt och en utdelning om 596 mnkr. Förslaget till bokslutsdispositioner är det ekonomiskt mest fördelaktiga utifrån ett Stadshuskoncernperspektiv och utifrån Stadshus uppdrag och befogenheter. Kommunfullmäktige ska i särskilt ärende ta ställning till förslaget om utdelning ur Parkeringsbolaget.

Underlaget för beräkningarna är styrelsernas inrapporterade prognoser avseende bokslut 2024. Korrigeringar kan således komma att ske innan boksluten, i början av 2025.

Stadshuset gör bedömningen att samtliga koncernbidragsgivande bolags finansiella ställning är hållbar även efter det föreslagna uttaget.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Under rubrikerna nedan beskrivs förslaget till bokslutsdispositioner samt dess ekonomiska konsekvenser.

Bedömning ur ekologisk och social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilagor

1. Göteborgs Stadshuset AB:s förslag till bokslutsdispositioner 2024

Ärendet

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för ägarstyrning ska kommunstyrelsen på förslag från Stadshus, besluta om ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut. Föreliggande ärende avser Stadshus förslag till bokslutsdispositioner.

I ärendet används begreppen Stadshuskoncernen, bolagskoncernen och koncernen synonymt. Med begreppen avses koncernen där Stadshus är moderbolag.

Beskrivning av ärendet

Stadshus ska enligt sitt ägardirektiv svara för finansiell samordning inom Stadshuskoncernen. Den finansiella samordningen omfattar att upprätta koncernbokslut och lämna uppföljningsrapport på strategisk nivå, ansvara för att bolagskoncernens samlade skatteposition i första hand skapas hos koncernmoderbolaget och att lämna förslag till kommunstyrelsen om koncernens ekonomiska justeringar. Med ekonomiska justeringar avses finansiering av utdelning och beslutade kapitaltillskott.

Reviderad process för finansiell samordning 2023

Kommunfullmäktige beslutade 2023-05-25, § 16 (dnr 0157/23) att godkänna Stadshus förslag om reviderad process för finansiell samordning. I korthet innebar förändringen att Stadshus skattesamordning, som är en bokföringsteknisk förflyttning av den samlade skattepositionen, lyfts ur ärendet bokslutsdispositioner och hanteras i det ordinarie bokslutsarbetet efter vedertagna redovisningsprinciper och lagstiftning.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-04-27, § 24 (dnr 0158/23) i ärendet *Hanteringsordning av förvärvslån inom Göteborgs Stadshus AB* att godkänna att Stadshus inom ramen för sitt finansiella samordningsuppdrag får möjlighet att optimera Stadshus låneportfölj och därmed möjliggöra återbetalning av hela eller delar av bolagets förvärvslån i den takt de förfaller.

Verktyg för hantering av bokslutsdispositioner

För att skapa den finansiella samordningen finns ett antal aktiebolags-, bokförings- och skatterättsliga verktyg att tillgå som Stadshus tillämpar för att skapa det ekonomiskt mest fördelaktiga utfallet ur ett bolagskoncernperspektiv och utifrån det ansvar Stadshus har. I Appendix 1 beskrivs verktygen och processen för finansiella samordning.

Läneregler och avdragsbegränsning för negativa räntenetton

I Inkomstskattelagen finns särskild begränsning i avdragsrätten för ränteutgifter på vissa skulder till företag i intressegemenskap, så kallade förvärvslån. Kommuninterna lån omfattas av denna särskilda begränsning avseende förvärv av delägarätter och utdelning. Vidare finns från och med 2019 även lagstiftning som begränsar företags möjligheter att göra avdrag för räntekostnader. Lagstiftningen påverkar Stadshus förmåga att skatteutjämna lika optimalt som tidigare. I Appendix 1 lämnas en beskrivning av lagstiftningens konsekvenser för den finansiella samordningen.

Kommunfullmäktiges utdelningsbeslut 2024

I kommunfullmäktiges budget 2024–2026 anges att utdelningen från Stadshus skall vara 750 mnkr. Tillsammans med i budgeten beslutade koncernbidrag till Stadsteatern, Got Event och BRG, som genom sitt kommunala ändamål inte anses ha förutsättningar att fullt ut finansiera sin verksamhet, innebär det ett uttag om 1 179 mnkr vilket är 452 mnkr (+62 procent) mer än 2023 års samlade krav på uttag ur bolagen.

Stadshuset gavs i uppdrag att senast i februari fatta inriktningsbeslut om hur stor andel respektive dotterbolag ska bidra med till utdelningen. Stadshuset styrelse fattade 2024-02-19, § 30 (GSHAB-2023-00089) beslut om inriktning som tog sin utgångspunkt i principer för finansiell samordning 2024.

Av Stadshuset beslut framgår i korthet att inriktningen utgått från ett antal principer och prioriteringar samt att utdelning 2024 till stor andel föreslås att finansieras ur ansamlade vinstmedel. Vidare framgår att Stadshuset gör bedömningen att det är rimligt att återgå till uttagspraxis för Göteborgs Energi, Göteborgs Hamn och Högab så att de får tydliga finansiella förutsättningar för sin planering inför 2025. Detta med bakgrund av de uttag över praxis som gjorts de senaste åren samt med tanke på de investeringsbehov som föreligger och de ekonomiska risker som för närvarande följer av en osäker omvärld.

Inriktningen innebär sammanfattningsvis att uttag ur de bolag som normalt är resultatgivande i den finansiella samordningen tas ut enligt praxis med 50 procent av 2024 års resultat efter finansiella poster samt att ett utökad uttag görs från Göteborgs Stads Parkeringsbolaget med ytterligare 50 procent av resultatet och en utdelning om 596 mnkr.

Då utdelning från Parkeringsbolaget bedömts vara förmögenhetsförflyttning som inte omfattas av den finansiella samordningen beslutade Stadshuset 2024-08-29 att föreslå kommunfullmäktige att fastställa utdelning från Göteborgs Stads Parkering AB upp till 596 mnkr och ge Stadshuset mandat att slutligt fastställa beloppet anslutning till årsbokslut 2024, § 104 (GSHAB-2024-00045).

Förslag till bokslutsdispositioner i sammanfattning

Stadshuset förslag till bokslutsdispositioner 2024 utgår från givna förutsättningar i kommunfullmäktiges budget, bolagens prognosticerade årsresultat och skatteprognoser. Vidare utgår förslaget från Stadshuset beslutade inriktning för hur stor andel respektive dotterbolag ska bidra med till utdelningen.

Förslaget förutsätter att kommunfullmäktige fattar beslut om utdelning från Parkeringsbolaget. En utdelning till ägaren Göteborgs Stad innebär, oavsett om den sker genom ett ökat uttag av kassaflöden från årets resultat eller från utdelning av bolagens ackumulerade vinster från tidigare år, att Stadshusetkoncernens egna kapital ianspråkats och att möjligheten till självfinansiering av investeringar minskar.

Vidare är koncernens kapital i allt väsentligt återinvesterat i verksamheten. Det innebär generellt att en utdelning kommer att finansieras genom lån i Göteborgs Stadshuset AB eller indirekt i dotterbolagen när de behöver finansiera investeringar. Förslagen utdelning från Parkeringsbolaget begränsar det omedelbara lånebehovet så mycket som möjligt då bolaget har fri likviditet.

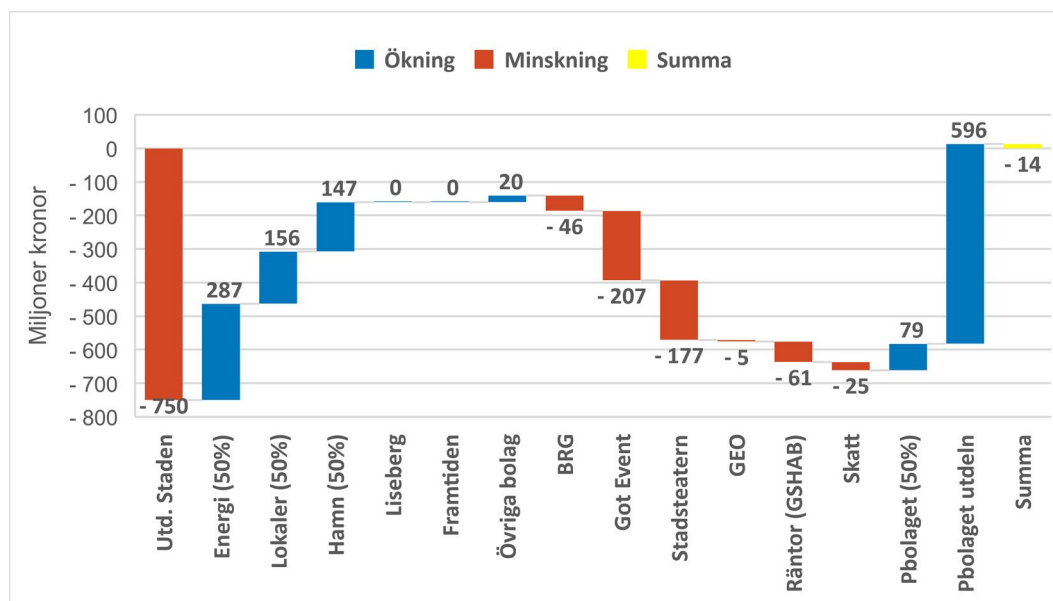
Förslag till bokslutsdispositioner tar sin utgångspunkt i att låta Stadshuset, i största utsträckning, bära koncernens samlade skatteposition, vilket medför en preliminär skattekostnad på 25 mnkr. Bokföringsmässigt resultat uppgår till -151 mnkr. Det bokföringsmässiga resultatet i Stadshuset består till största delen av ej skattepliktiga utdelningar från dotterbolagen samt nedskrivning av kapitaltillskott, vilka elimineras på koncernnivå. Som en effekt av regelverket avseende avdragsbegränsning för negativa räntenetton kommer Stadshuset inte att erhålla avdragsrätt för bolagets räntekostnader. Stadshusetkoncernens resultatnivå medger inte tillräckliga koncernbidrag för att Stadshuset

ska få ett tillräckligt skattemässigt EBITDA för att avdragsrätt ska erhållas. Resultateffekten för 2024 uppgår till ca -12 mnkr.

De ekonomiska justeringarna ska utöver kommunfullmäktiges budgetbeslut om 750 mnkr i utdelning finansiera beslutade kapitaltillskott (koncernbidrag) om 429 mnkr till Stadsteatern (176,7 mnkr), BRG (46,3 mnkr och Got Event (206,5 mnkr). Vidare har i budgetbeslutet fastställts att Gothenburg European Office (GEO) ska finansieras genom den finansiella samordningen (5 mnkr). Dessutom ska Stadshus räntekostnader och koncernens skattekostnad finansieras.

Föreliggande förslag till ekonomiska justeringar innebär att Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn AB och Higab lämnar cirka 50 procent av resultatet före skatt. Uttagen innebär ett nettobidrag efter skatt på cirka 30 procent. Beträffande uttag från Higab AB exkluderas Älvstranden Utvecklings AB, analogt med tidigare års hantering. Parkeringsbolaget föreslås lämna ytterligare 50 procent av resultat före skatt och en utdelning om 596 mnkr. Uttaget ur årets resultat innebär för Parkeringsbolagets del ett nettobidrag efter skatt på cirka 80 procent.

På grund av ett lägre skattemässigt resultat, även 2024, i Framtidenkoncernen minskar skattekostnaden för Framtidenkoncernen, från tidigare ca 100 mnkr till ca 0 mnkr. Lägre skattemässiga resultat bidrar detta år till konsekvenser för ränteavdragsrätt och för den finansiella samordningen. Även Lisebergs lägre skattemässiga resultat 2024 och ansamlade skattemässiga förluster från pandemiåret 2020 påverkar den finansiella samordningen.

Figur 1 Prognos finansiell samordning 2024 utifrån rapporterad årsprognos augusti samt skatteprognos. (Summaposten minus- överskott / plus - underskott i samordningen)

Beredskap för resultatförändringar jämfört med prognos

Vid en situation med förändrade resultat, jämfört med avlämnad prognos, inom Stadshuskoncernen, kan uttagsnivån behöva justeras uppåt eller nedåt. Justeringarna anpassas till den nivå där uttagen balanseras ut mot behoven så att nettot av uttag (+) och beslutade koncernbidrag med mera (-) blir noll.

I det fall resultatet blir bättre jämfört prognos minskas uttaget ur Parkeringsbolaget.

Om de prognosticerade resultaten väsentligt förändras i förhållande till vad som inrapporterats kan en ny bedömning av uttagsnivåer och fördelning av uttag behöva genomföras.

Uttag ur Parkeringsbolaget

Uttaget ur Parkeringsbolaget avviker väsentligt från praxis varför konsekvenser för bolagets framtida ekonomiska ställning med beaktande av förslagen utdelning och uttag för 2024 kortfattat redovisas.

Göteborgs Stads Parkering AB

Flerårsöversikt (mnkr)	2024	2025	2026	2027
Rörelseintäkter	668	701	717	743
Resultat efter finansnetto	158	212	141	53
Eget kapital	557	663	734	761
Balansomslutning	1 114	1 220	1 291	1 618
Soliditet	50	54	57	47
Kassaflöde från den löpande verksamheten	222	177	148	242
Bruttoinvesteringar	221	185	167	643
Lån	0	300	300	600

I ovanstående tabell visas bolagets förväntade resultat och ställning inklusive föreslagen utdelning om 596 mnkr samt uttag av 100% av årets resultat 2024. För åren 2025–2027 beräknas ett uttag, enligt praxis, om 50% av årets resultat. Prognosen, per augusti, för 2024 visar på ett resultat efter finansiella poster om 158 mnkr, totala investeringar om 221 mnkr och en lånevolym på 0 mnkr per den 31 december. Bolaget förväntas ta upp lån om ca 300 mnkr i samband med utbetalning av utdelning under 2025. Bolagets soliditet sjunker från 84% vid utgången av 2023 till 50 % vid utgången av 2024 som en effekt av utdelningen. Därefter förväntas bolagets soliditet öka till 57%, för att sedan sjunka till 47% vid utgången av 2027. Anledningen till den sjunkande soliditeten 2027 är investeringar med tillhörande nedskrivning. Bolagets soliditet ligger dock fortfarande på en, i förhållande till branschen, hög nivå samt har ett fortsatt stabilt kassaflöde från den löpande verksamheten.

Tidplan

Stadshus följer Stadens tidplan som beslutas i kommunstyrelsen respektive i kommunfullmäktige. I tidplanen för 2024 rapporterade, per 2024-09-18, bolag/underkoncerner augustibokslut med prognos för helåret (delårsrapport augusti) samt skatteberäkning. I Stadshus sammanställs därefter prognos för koncernen och förslag till bokslutsdispositioner. Förslag till bokslutsdispositioner bygger på beräkning för skattesamordning.

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för ägarstyrning ska kommunstyrelsen på förslag från Stadshus besluta om ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.

Kommunstyrelsens beslut behöver ske senast i december.

Stadshus bedömning

Vid bedömning av över tid hållbar uttagsnivå har beaktats respektive bolags soliditetsnivå, investeringsplaner och kassaflöde samt eventuella riktade uppdrag. Stadshus gör bedömning att ett uttag 2024 från Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn AB, Higab AB och Parkeringsbolaget enligt praxis med 50 procent av resultat före skatt är långsiktigt hållbart för bolagen och är en nivå som bolagen räknar med i sin finansiella planering.

I enlighet med vad som redovisats ovan konstaterar Stadshus att Parkeringsbolaget kan hantera det extra uttag ur Parkeringsbolaget som föreslås med ytterligare 50 procent av resultatet och en utdelning på 596 mnkr. Bolaget har fortsatt en intjäningsförmåga, vilket gör att bolaget under normala omständigheter både bedöms klara den skuldsättning och räntekostnad som utdelningen föranleder och på några års sikt, återhämta soliditeten något, innan bolaget kommer in i en period av investeringar. Bolagets övervärden i fastigheter innebär att bolaget bedöms fortsatt ligga över ägardirektivets miniminivå för justerad soliditet på 50 procent.

En utveckling där föreslagen uttagsnivå ur Stadshuskoncernen på 750 mnkr i utdelning sker löpande, bedöms inte vara hållbar då Stadshuskoncernens egenfinansieringsgrad för investeringar sjunker med sjunkande soliditet och ökad räntebelastning som följd.

Vad avser uppdraget att inom ramen för Stadshus finansiella samordning optimera Stadshus AB:s låneportfölj görs, med bakgrund av beslutad utdelning, bolagens prognoser för realisationsvinster från avyttringar samt krympande ränteskillnadsgap mellan koncernbanken och Kommuninvest, bedömningen att det för närvarande inte finns möjlighet eller är ett prioriterat behov.

Eva Hessman

Vd, Göteborgs Stadshus AB

Appendix 1

Verktyg för hantering av bokslutsdispositioner och beskrivning av processen för finansiell samordning

För att uppnå den finansiella samordningen finns ett antal aktiebolags-, bokförings- och skatterättsliga verktyg att tillgå som Stadshus tillämpar för att skapa det ekonomiskt mest fördelaktiga utfallet ur ett bolagskoncernperspektiv och utifrån det ansvar Stadshus har.

Lagstiftningen utgår ifrån att det ur ett skatterättsligt perspektiv ska vara neutralt hur företag väljer att organisera sig och att ge möjlighet för företag att likvidmässigt skjuta en eventuell skattekostnad framåt. I praktiken och något förenklat innebär det för Stadshus förslag till bokslutsdispositioner följande åtgärder och effekter:

- Bolagens skattemässiga vinster och förluster samlas i Stadshus AB vilket innebär att samtliga bolags skattemässiga resultat blir noll, Stadshus AB skattemässiga resultat blir summan av bolagens vinster och förluster samt att koncernens samlade skatteposition synliggörs. Verktuget koncernbidrag används.
- Koncernens samlade skatteposition innebär i regel att det uppstår en samlad vinst för koncernen vilket utlöser en aktuell skattekostnad i Stadshus AB och en utbetalning av bolagsskatt.
- Om en samlad skatteposition inte tillskapas skulle bolagens enskilda skatteposition utlösas varje år, vilket för Stadshuskoncernen i regel skulle innebära en tidigarelagd och sammanlagt högre aktuell skattekostnad samt en tidigarelagd utbetalning jämfört tillämpad metod.
- Insamlingen av skattemässiga vinster och förluster, enligt p1 ovan, innebär att bolagens egna kapital (förmögenhet) förändras. Kapitalförändringar ska, utöver det specifika undantag rörande finansiell samordning som Stadshus AB har i sitt ägardirektiv, tillställas kommunfullmäktige för ställningstagande varför transaktionerna helt eller delvis återställs enligt nedan. Verktuget utdelning och aktieägartillskott används.
 - För de bolag som, utöver att vara en del av att skapa en gemensam skatteposition, också bidrar i den finansiella samordningen återställs det egna kapitalet till del utifrån en bedömning av över tid hållbar uttagsnivå och behoven i den finansiella samordningen. (Göteborg Energi, Higab och Göteborgs Hamn)
 - För övriga bolag återställs det egna kapitalet till den nivå det haft om den skattemässiga nollställningen inte gjorts enligt p 1 ovan minus den skatt de annars skulle betalat var för sig.

Utöver de verktyg som används i ovanstående transaktioner finns ytterligare ett antal centrala verktyg med tillhörande regelverk som när de är lämpligt används i koncernens finansiella samordning. Samtliga verktyg beskrivs kortfattat nedan.

Koncernbidrag

Koncernbidrag är en överföring mellan företag i en koncern i syfte att utjämna resultatet mellan företagen. Vinster och förluster inom en koncern kan på så sätt utjämnas mellan de i koncernen ingående företagen. Syftet med koncernbidrag är att skattebelastningen för en koncern inte ska vara större eller mindre än om koncernens totala verksamhet hade bedrivits i ett enda företag. Lämnade koncernbidrag är skattemässigt avdragsgilla för

givaren och erhållna koncernbidrag är skattepliktiga för mottagaren. Koncernbidrag får lämnas mellan ett moderföretag och ett helägt dotterföretag och mellan helägda dotterföretag inom en koncern. För att ett koncernbidrag kan anses vara en avdragsgill kostnad för företaget som överför bidraget och som en skattepliktig inkomst för mottagaren måste koncernförhållandet vara kvalificerat. För att dotterföretaget ska anses helägt måste moderföretaget äga mer än 90 procent av andelarna i företaget.

Aktieägartillskott

Vad ett aktieägartillskott är finns inte definierat, varken i civilrättslig eller i skatterättslig lagstiftning. Syftet med ett aktieägartillskott är i regel att förbättra ett företags finansiella ställning. I anslutning till Stadshuskoncernens skatteoptimeringsprocess lämnas ovillkorade aktieägartillskott i syfte att återställa det egna kapitalet till en viss bestämd nivå i samband med att koncernbidrag lämnas. Huvudprincipen är att ett ovillkorat aktieägartillskott inte är en skattepliktig inkomst för mottagaren. Utgivaren av tillskottet har inte heller någon avdragsrätt vid beskattning.

Utdelning

Det finns inte någon definition av begreppet utdelning i inkomstskattelagen. Det skatterättsliga begreppet utdelning stämmer dock i stort överens med det civilrättsliga begreppet utdelning. Utdelning används för värdeöverföring mellan ägare och dotterföretag. I Stadshuskoncernens skatteoptimeringsprocess används utdelning i syfte att bestämma det egna kapitalet till en viss nivå i samband med att koncernbidrag lämnas eller mottas. Utdelning som ett företag lämnar är inte avdragsgill och utdelning ett företag mottar är inte skattepliktig. Utdelning från aktiebolag regleras i Aktiebolagslagens 17 och 18 kapitel. Beslut om vinstutdelning fattas av bolagsstämman på förslag av bolagets styrelse. Utdelning får endast ske om det finns full täckning för bolagets eller koncernens bundna kapital, vilket innebär att det är det fria egna kapitalet som är utdelningsbart. Det finns emellertid ytterligare försiktighetsregler som medför att utdelning endast får ske om det är försvarligt med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av det egna kapitalet, och bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Om bolaget är ett moderbolag, ska hänsyn tas även till de krav som koncernverksamhetens art, omfattning och risker ställer på koncernens egna kapital samt till koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Till förslaget om vinstutdelning ska fogas ett motiverat yttrande från styrelsen om huruvida den föreslagna vinstutdelningen är försvarlig med hänsyn till ovanstående.

Läneregler och avdragsbegränsning för negativa räntenetton

I Inkomstskattelagen finns särskild begränsning i avdragsrätten för ränteutgifter på vissa skulder till företag i intressegemenskap. Kommuninterna lån omfattas av denna särskilda begränsning avseende förvärv av delägarätter och utdelning. Detta innebär att räntor på interna lån som tas upp av ett moderbolag avseende förvärv av dotterbolag inte är skattemässigt avdragsgilla. Denna intressegemenskap kan enbart brytas genom att moderbolaget upptar externa lån. Moderbolag behöver således uppta externa lån för att få avdragsrätt för de räntekostnader som uppstår som följd av sådana lån. Bolag ska vid sådana externa lån följa riskmandat enligt Göteborgs Stads riktlinjer för finansverksamheten. Utgångspunkten för dessa lån är beslutade av kommunfullmäktige, liksom ramen för stadens borgensåtagande.

Från och med 2019 finns lagstiftning som begränsar företags möjligheter att göra avdrag för räntekostnader. Avdraget för räntekostnader begränsas till 30 procent av ett företags

EBITDA (resultat före avdrag för ränta, av- och nedskrivningar). Kapitalintensiva företag med höga räntekostnader behöver således även ett högre resultat för att få fullt avdrag för sina räntekostnader. I samband med att den nya lagstiftningen infördes, förändrades även inkomstskattesatsen i två steg; från 22 procent till 21,4 procent, för att 2021 ytterligare sänkas till 20,6 procent. Lagstiftningen påverkar Göteborgs Stadshus AB:s förmåga att skatteutjämna på ett lika optimalt sätt som tidigare. Det beror på att de kapitalintensiva dotterbolagen behöver behålla en del av sitt skattemässiga resultat, som annars varit en del av den finansiella samordningen, för att kunna få fullt avdrag för sina räntekostnader. Lagstiftningen innebär dessutom att Stadshuskoncernen får en högre skattekostnad totalt genom att även enskilda dotterbolag kan få betala skatt.

Bilaga 1: Göteborgs Stadshus AB:s förslag till bokslutsdispositioner 2024

Bolag/koncern	Resultat efter finansnetto	Effekt av bokslutsdispositioner			
		Koncern- bidrag	Utdelning	Aktieägar- tillskott	Netto- utbyte
Göteborgs Stadshus AB		117	1 219	- 71	1 265
<i>Bolag som är nettobidragsgivare till resultatutjämnning</i>					
Göteborg Energi AB	574	124	- 411		- 287
Göteborgs Hamn AB	294	- 218		71	- 147
Higab AB (exkl Älvstranden)	312	- 23	- 133		- 156
Utdelning Parkeringsbolaget			- 596		- 596
Extra uttag 50% Parkeringsbolaget			- 79		- 79
		-	-	-	-